

Mange ville høre på Eva Lundgren

Huset på Feda var fylt til randen da Flekkefjord Soroptimistklubb arrangerte åpent møte med foredrag av Eva Lundgren.

Temaet var «Vold i nære relasjoner». Anledningen var kvinnedagen og det var Soroptimistenes gruppe for menneskerettigheter og kvinners stilling som var ansvarlige for arrangementet.

Rundt 200 fremmøtte hørte Eva Lundgren berette om et alvorlig tema som tydelig engasjerte salen. Hun innledet sitt foredrag med å tegne et bilde av problemets store omfang.

Voldsutsatt: Nesten halvparten av Nordens kvinner har vært utsatt for, eller hatt nær kjennskap til, vold i løpet av de siste 15 år. Eva Lundgren fokuserte på voldens normaliseringsprosess. Hvordan den starter forsiktig, men hele tiden øker, og hvordan grensen for hva offeret definerer som akseptabelt / uakseptabelt stadig forskyves mot normalisering av vold. Prosessen bryter offeret sakte ned.

Skadene arter seg først som ytre påførte skader, deretter generelle diffuse smerter, uro og beslutningsvegring. Tilslutt utvikles apati, depresjon og i verste fall – og alt for ofte – ender det med selvmord.

Offerets naturlige og eneste strategi for å overleve og utholde volden er å tilpasse seg og normalisere situasjonen. Selvrespekten brytes fullstendig ned. Han er stor, hun er liten, og hun er overbevist om at hun har ingen mulighet til å klare seg alene. Derfor blir hun.

Grenser: Mannen slår for å sette grenser. Han oppnår kontroll, som etterhvert utvides til full kontroll over kvinnelivet. Han kontrollerer hvem hun omgås, hva hun skal tenke og i sin ytterste form om hun skal leve eller dø. Det begynner forsiktig, men gradvis tar han kontroll over stadig flere sektorer i hennes liv. Vold og isolasjon veksler med kjærtegn og varme som stadig gir falske håp om et holdbart og normalt liv. Isolering fører til at offer mottar alle referanser og erfaringer via overgriper. Selv etter voldsepisoder, når hun er nedbrutt og har det vondt, trenger hun han, for han fremstår som sterk og betryggende. Mannen blir både løsningen og problemet i en livstruende ond spiral.

Makt: Øyeblikket kontrollerer han med vold; det gir den kortsiktige makten. Ved å veksle mellom kjærlighet og vold oppnår han langsiktig kontroll også. Han bruker kontroll til å forme henne etter hans normer – både direkte og indirekte. Det blir mer og mer viktig for han å bekrefte seg som «mann» gjennom denne voldsprosessen, og ettersom han blir mer og mer «mann» blir vold normalisert.

Anne Marie Sand Bakken, psykolog og enhetsleder ved ABUP Flekkefjord, ledet den etterfølgende debatten. Andre deltakere var Anne Rita Meberg, Ronny Fyllingen Johnsen, og Hilde Sirnes. Anne Rita er tilknyttet Lister tingrett og arbeider som bistandsadvokat knyttet til vold og overgrep. Ronny er ansatt ved familiekontoret i Vest-Agder. Kontoret har spesialkompetanse på «Vold i nære relasjoner og seksualisert vold». Hilde Sirnes er prost i Lister prosti. I sin tidligere rolle som sjømannsprest i Thailand møtte hun ofte kvinner som ble utnyttet seksuelt og utsatt for vold.

Flere typer: Diskusjonen videre omhandlet fysisk og psykisk vold, og sammenheng, utbredelse og definisjon av grenser. Vold i religiøse miljøer, vold i lukkede miljøer (også sekulære) og vold i andre kulturer ble tatt opp og belyst. Både møteleder og debattanter hadde god kunnskap og engasjement omkring emne, så forsamlingen satt like konsentrert som under første del.

Mot slutten av møte ble det stilt flere spørsmål fra publikum, bl.a. om voldelige kvinner. Eva svarte at det også er et tabubelagt tema, men at omfanget helt klart er adskillig mindre. Forholdet har en annen dynamikk, for menn er sjeldnere like utsatte og har mindre å frykte – i hvertfall fysisk.

I pausen gikk diskusjonen høyløst og speilet det store engasjementet. Det ble servert kaffe, frukt og kaker. Med det store oppmøte var arrangørene en stund redde for at de skulle gå tomme for forfriskninger, men soroptimistene hadde beregnet raust denne gangen også.

Anna C. Kjepso